

НОТАТКИ НА ПОЛЯХ «ЗАКОНУ ПРО ОСВІТУ»

**Лілія
ДОНСЬКА**
Член редакційної Ради
журналу,
автор-герой проекту
«Педагоги-новатори в Україні»

Реформа потрібна, але зміни лякають...

Вже вкотре українська дійсність дає нам всім привід поміркувати над тим, яку важливу роль у житті нашого суспільства відіграє

освіта і, зокрема, школа.

Такий довгоочікуваний «Закон про освіту» зчинив у суспільстві справжній бум. Де і хто тільки про це не говорить! Навіть наші сусіди переймаються проблемами нашої освіти, бо впевнені, що ми не здатні самостійно з ними впоратися! Хоча чому дивуватися? Будь-яка українська родина так чи інакше пов'язана зі школою, безпосередньо чи опосередковано. Давно вже прийшов час нашим соціологам вивчити питання про вплив школи на розвиток громадянського суспільства, економіки та родинного устрою в Україні. Зараз залежно від власної зацікавленості та рівня розуміння статей Закону одні переймаються 12-річним терміном навчання (дуже довго і навіщо?), інших непокоїть навчальний план (а як же без належної уваги точним наукам або гуманітарним предметам? І що це за інтегровані, якісь гібридні курси?), третіх непокоїть мова навчання, що особливо активно підтримується невігласами-політиками, які ніяк не можуть вивчити державну мову і принагідно демонструють власний дебілізм на утриманих ними телеканалах (де свобода особистості? Що це за примус?). Складається враження, що ці «діячі» взяли зобов'язання перед сусідньою державою поставляти їй гастарбайтерів, які б розуміли команди хазяїна, а більшого їй не треба! Когось непокоїть зарплата вчителів і, що цікаво, або тому, що недостатня, або (навіть, не віриться, але соціальні мережі оприлюднюють такі погляди) що не заслужена, **бо школа у нас погана, а вчителі – вимагателі.** Когось справедливо турбує **низький соціальний статус вчителя** та його **несучасна фахова підготовка.** Хтось усупереч здоровому глузду протестує проти оптимізації малокомплектних шкіл. А хтось жваво обговорює неможливість вчити без оцінок або без звичних домашніх завдань. Рідше у професійних колах чуєш, що Закон давно вже назрів, але ми ще не готові до радикальних змін і можна було б порадитися з метрами галузі, от тоді б уникли недоречностей. Інакше кажучи, **реформа потрібна, але зміни лякають, тривожать і насторожують.** Що, взагалі-то, притаманне будь-яким масштабним змінам. І слава Богу, що знайшлась в українському політикумі смілива жінка пані **Лілія Гриневич**, що взяла на свої плечі цю величезну роботу – підняти такий потрібний для реформування всього нашого суспільства «Закон про освіту», не злякавшись критики і можливої непопулярності. **І що там не кажіть, а Закон народився.** А от як він буде втілюватися в життя і працювати на благо українських дітей, а значить, на майбутнє України, залежить від того, яку позицію займе кожний з нас, саме кожний, бо (див. вище) всі ми до цього процесу причетні.

Замислимося не над буквою, а над духом Закону. Чого ми маємо з його допомогою досягти? Виростити в школі покоління щасливих та ініціативних молодих людей, які оволоділи б уміннями змістовно жити й плідно працювати в змінному світі, постійно вчитися і не боятися змін, ефективно контактувати з іншими людьми та іншими культурами, відповідати за свої вчинки та робити відповідальний вибір. **Грандіозне завдання!** Неймовірно складне, враховуючи наші реалії. Але альтернативи ми не маємо, якщо не плануємо затягувати процес стагнації національної освіти!

Сьогодні ми маємо справу з нагальною потребою суспільства – бути чи не бути самостійній державі, яка дбає про своїх громадян та відстоює їхні інтереси. **І переконую мене в цьому той беззаперечний факт, що за останні роки з'явилося нове покоління вчителів і менеджерів освіти (нове не стільки за віком, скільки за суттю), яке не хоче вчити і жити в слухняності й покорі, а може, і хоче творити педагогіку не на сьогодні, а на майбутнє, бо знає як.** Але їм потрібні наша підтримка, схвалення та захист від ідіотизму старої чиновницької системи.

Тож спробуємо всупереч прислів'ю про те, що де два українці, там три гетьмани, об'єднатися навколо иляхетної ідеї створення якісної, перспективної та продуктивної системи сучасної української освіти на добротній законодавчій базі!